

Samenvatting onderzoek Eva Leeman 19-07-2021

Als onderdeel van mijn studie, Internationale ontwikkelingsstudies aan de Universiteit van Wageningen, heb ik tussen 7 en 20 juni veldwerk gedaan in Noord-Brabant voor een onderzoek. Mijn onderzoeksvraag was:

How and in what ways does the placement of tiny houses in Nature-villages in the Peel, North-Brabant, contribute to sustainable livelihoods for farmers?

In het kort gezegd wilde ik graag onderzoek doen naar het Peel natuurdorpen project en op welke manier dit project bijdraagt aan de toekomst van de boeren die besluiten hier aan mee te doen. Ik was hierbij voornamelijk geïnteresseerd in de bijdrage van de tiny-houses.

Om deze vraag te kunnen beantwoorden heb ik interviews afgenomen met de oprichters van het project, een kwartiermaker, boeren die geïnteresseerd zijn in het project en mensen die in een tiny-house wonen.

Ik wil hierbij degene ontzettend bedanken waar ik langs mocht komen om een interview af te nemen, ik waardeer dit enorm. Zonder hen had ik mijn onderzoek niet uit kunnen voeren.

In dit verslag staat een samenvatting van de uitkomsten van mijn onderzoek.

Ik heb mijn onderzoeksrapport opgedeeld in drie hoofdstukken, ook dit verslag zal ik op die manier opdelen.

Hoofdstuk 1; Tiny-house

Ik denk dat iedereen inmiddels wel bekend is met tiny-houses maar hierbij nog een korte samenvatting. Tiny houses zijn kleine, volwaardige en vrijstaande woningen met een vloeroppervlak van maximaal 50 vierkante meter. Ook hebben tiny-houses een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk. Voor mijn onderzoek was ik voornamelijk geïnteresseerd in de redenen waarom mensen in een tiny-house willen wonen en wat de karakteristieken van een tiny-house bewoner zijn.

De vastgestelde interesses kunnen opgedeeld worden in drie categorieën: huizen crisis, vrijheid en natuur.

De huisjes zijn erg populair voor mensen die graag op zichzelf willen wonen maar voor wie een (regulier) huis een te hoog prijskaartje heeft, onder andere als gevolg van de huizen crisis. Dit betreft niet alleen jongeren maar ook mensen die bijvoorbeeld uit een scheiding komen.

Vrijheid is ook een belangrijk punt. De vrijheid hebben om zomaar op reis te gaan of financiële vrijheid omdat de kosten van je huis en wonen lager zijn dan gemiddeld.

Als laatste is natuur een heel belangrijk punt. Mensen die graag in de natuur willen zijn of wonen zijn eerder geneigd om in een tiny-house te gaan wonen.

De karakteristieken van een tiny-house bewoner waren wat moeilijker te achterhalen; ze zijn namelijk erg divers. Een overkoepelende karakteristiek blijkt affiniteit met de natuur.

Hoofdstuk 2; Motivatie

De motivatie voor de boeren om mee te doen aan het project kan in vier categorieën worden opgedeeld namelijk: verbondenheid met het land, opvolging, natuur en financiën.

De connectie tussen de boer en zijn/haar land is speciaal. Vaak wonen ze er al lang, is het van hun ouders geweest en is het een belangrijk onderdeel van hun identiteit. Door mee te doen aan het project laten ze mensen toe op hun land, mensen die daar voor een langere tijd komen wonen. De boeren gaven aan hier geen probleem mee te hebben, mits de bewoners het land schoon houden en zich aan de voorgeschreven regels houden. Hieruit wordt duidelijk hoe belangrijk het land voor de boeren is.

Opvolging is ook een belangrijke motivatie. Veel boeren zijn de afgelopen jaren noodgedwongen gestopt met hun bedrijf en dit zal nog vaker voorkomen als er niks verandert aan de huidige situatie. Door het project krijgt een boerenbedrijf niet alleen een nieuwe inkomstenstroom maar wordt het ook aantrekkelijker voor de jongere generaties om eventueel toch het bedrijf over te nemen. Net zoals natuur belangrijk is voor de bewoners van een tiny-house, is het ook belangrijk voor de boeren. Ze zijn trots op de plek waar ze wonen en willen dit graag met andere delen. Als laatste kunnen de financiën gezien worden als motivatie om mee te doen aan het project. Veel boeren hebben al een nevenbaan om extra inkomsten te genereren. De vele regels en het consumentengedrag zorgen ervoor dat de opbrengsten van de boerderij zelf relatief laag blijven. Het Natuurdorpen project zou een externe inkomstenbron worden.

Hoofdstuk 3; Toekomst

Veel boeren zien het opschalen van hun boerderij en het gebruik van pesticiden als de enige manier om een toekomst voor de boerderij veilig te stellen. De boeren die geïnteresseerd zijn in het project zijn het niet eens met deze ontwikkeling maar snappen dat veel boeren voelen dat ze geen keus hebben.

Het natuurdorpen project zorgt voor nieuwe mogelijkheden op dit gebied. Wel zijn er wat moeilijkheden waar het project tegenaan loopt zoals het verkrijgen van vergunningen om te mogen wonen in de nieuwe gecreëerde natuur.

Conclusie:

Alle betrokkenen zijn erg enthousiast over het project. Het kan een nieuwe vorm van landbouw mogelijk maken die meer gericht is op kleinschaligheid en diversiteit.

Hoewel er zeker meer onderzoek gedaan moet worden kan ik, op basis van de gegevens die ik heb verzameld, concluderen dat het plaatsen van tiny-houses op landbouwgrond waarschijnlijk zal bijdragen aan toekomstbestendig boeren. Daarbovenop, kan het ook een positieve bijdrage hebben voor de huidige huizen crisis. Tenslotte zijn tiny-houses over het algemeen duurzamer dan standaard woningen en hebben ze, samen met de nieuwe natuur, een positieve invloed op het milieu.

Voor vragen of opmerking kun je contact opnemen via onderstaande mailadres.

eva.leeman@wur.nl